

načina Ježovnika in smo nasprotnikom strogo puzili na prste.

Sv. Lovrenc pri Knitelfeldu. V tukajšnji pekarji sta delala dva pomočnika. Mlajši je že daljša časa nato pazil, da bi svojemu starejšemu tovarišu Valentinu Krambergerju iz Sp. Velikne pri sv. Rupretu v Slov. Gor. poškodovano zdravje ali pa ga celo umoril. Nastal je med njima prepir. Mlajši vzame 12 cm dolgi nož in ga hoče zasaditi v svojega tovariša. Rešil je zadnjega gospod, vendar pa trpi silo bolezen vsi strahu in jeze. Hudobnež že sedi pod ključem.

Iz Dobja pri Planini. Dobili smo sledeči predčni popravek po § 19, katerega objavljamo le zato, ker hočemo pribiti lažnivost tistega Vurkelca, ki se ne upa pred sodnijo, ker bi se mu tam še marsikaj dokazalo. Ta popravek se glasi: V amisu § 19 tisk. zakona zahteva podpisani župni urad, da sprejmete sledeči popravek s odrom na Vaše poročilo: „Iz Dobja pri Planini“ v št. 26., dne 30. junija 1907. 1. Ni res, sem Vinkelc se je iz prižnice plaval, kateri se bo Korošca volil ne bo kristjan, bo storil velik greh itd., res pa je, da nisem Korošca pred volitvami v cerkvi nikdar javno imenoval. 2. Ni res, da sva „temni noči špacirala in špajkala z Maliko“, in da sem jo drugo jutro „pustil k sv. obhajilu pristopiti brez preje opnavljenepovedi“, res pa je, da tega nisem storil. 3. Ni res, da baje nisem „hotel na smrt bolanega starega moža iti previdet, in je potem umrl brez sv. zakramentov“, res pa je, da zaradi moje krivde ni še nikoli nobeden umrl brez sv. zakramentov. 4. Ni res, da sem „dal neki pošteni čeni sedež v cerkvi samo iz hudobije izterjati“, res pa je, da samo iz hudobije nisem dal izterjati nobenega sedeža a cerkvi. Kn. šk. župnijski urad Dobje, dne 8. julija 1907. Jernej Vurkelc župnik.

Opomba: Nesramnost tiči v tem, da pošilja Vurkelc to čekarijo kot „uradni“ popravek. Hudinja, kaj pa briga knezoškofijski župni urad v Dobju, ako, „špacira in špajka“ Vurkelc svojo Maliko? Torej bi bila „uradna zadeva“? Tudi se v Vurkelcem ne bomo prepirali, ali je izterjal ubogi ženi cerkveni stol iz hudobije ali pa iz drugih vzrokov in iz hudobije. Vurkelc naj se raje skrije!! Očitati smo mu že druge stvari in njegove nesramnosti mora biti enkrat konec! Mi bi ne smeli k temu popravku napraviti nobene opombe. Ali — toži nas, lažnivi Vurkelc in sodnija bode odločila kdo ima prav!

Loka pri Kozjem. Prevorski farani imajo mladega podučitelja, katerega moramo malo psovati. On ni čvrstega zdravja, zato se rad spreha. Sprehajajoč bere časnike, po „Stajercu“ pa hudo udriha. Govori tudi: nam se spodobi, da se spočitujemo; kmet pa naj le dela, da dobi tulje. Radi delamo kmetje, „Stajercu“ pa nam pri temu pomaga in ga čitamo z dobrim srcem ter velikim zaupanjem. Ali vsak drug stan naj stori istotako kot kmet svojo dolžnost. Omejitvega gospoda pa vendar tudi kmetasko delo veselji; komaj mine popoldanski poduk in že teče — koruzo okopavati... Toliko za danes v posvarilo!

Divja vas v Šmartnu pri Slovenjegradcu. Kakor jari kuščar in razkačen puran, če mu pokažeš rudečo cunjo, divjal je naš vse časti vreden fajmošter Lenart četrto pobinkoštino nedeljo na prižnici. Kričal je: „Prinesite denarje, potem pa me le dajte v cajtinge“. Z vratmi je treakal, da se je tresla cerkev, pri daritvi sv. maše pa se mu je bliščal obraz same pobožnosti in bogaboječ vnosti, kakor bi bil s sajami lakiran. To sicor ni lepo; ne po lutrovo in ne po turško! Gospod nadžupnik! Mi Šmarčani smo vsajni omikanih, priljudnih za božjo čast vnetih duhovnikov, kakor so bili vaši predniki, ne pa razsajačev in divjakov. Oznanujte nam besedo božjo, razlagajte nam sv. evangelij, učite nas krščanski nauk, potem vas bomo radi poslušali, radi ubogali in pa radi imeli. Vaše krante in neslanosti pa obdržite za se, za vašo kuharico in vaše hlapce, kateri so tistih že vajeni; pri nas ne opravite s hujskanjem, šinfajnem in obriranjem faranov nič več. Če ne bote mirovali vam bomo kmalu hrbet pokazali. Tudi ne morete več razločevati kaj je cerkvenega in kaj farskega. Možnarje na Ilomcu ste pobrali, če ravno so jih kupli šmarški fantje. Cerkevni

denar, ki se skupi na Ilomcu za točenje vina in pivu in je določen za cerkvene potrebe; na Ilomcu ste po dohtarju zgulili od cekmeštrov; homsko cerkev pa zaklenili, da ne more špenglar vturniti in popraviti po strelji napravljene skide. Le tako naprej in kmalu vam bodo pokazali vsi cekmeštri figo. Mislite, da so cekmeštri samo za to, da bi ob nedeljah in praznikih dregali s škrebjelco ljudi pod nos in nimajo drugega dela in pravic, kakor da se vsako leto enkrat podpisajo na računse pole, katerih še ves čas kar ste tukaj, niste komu pokazali ali pa v pregled dali?! Nekdaj smo imeli v Šmartnu kaso, od katere je imel župnik in cekmeštar vsak po en ključ! Kam je le prišla tista kasa? Če pa hočete imeti vse sami, pa pojdite v nedeljo sami pobirat ofra, ali pa pošljite vašega Jirga. Kdo pa se je na Telovo pri nas jokal? Gotovo vaša lepa, rudečenosa hubarca, ko vas je vidla tam pri kapeli na polju tako ginjenega na sv. Lenartu sloneti. Svetujemo vam tudi, da pustite lintvorta na miru in se ne vtikate preveč v naše posvetne stvari, drugače bomo v Poljčanah prašali, kateri veter vas je tam o polnoči vzdignil in v Šmartin zanesel. Tudi bomo Poljčance za tisti recept prosili po katerem so se vas tam doli znebili. Lintvort.

Novice.

Visoka čast je doletela ponižnega našega „Stajerca“. Prvaši listi poročajo, da je interpeliral poslanec Benkovič s svojimi ednakovrednimi tovariši ministra zaradi „nepostavne pisave „Stajerca“... Ko bi takrat mi sedeli v zbornici, ploskali bi Cvenkaniču na vse pretege. Tako smo se pa v uredništvu smejali, prav iz srca, smejali da bi nam kmalu trebuh popokali. Prvič je že to smešno, da si upa Benkovič govoriti o postavi. Tisti Benkovič je to, ki je bil izvoljen edino z najhujšim švindelnom svojih črnih pristašev! Tisti Benkovič je to, ki računa v bogemu kmetu za 6 vrtic v pismu 3:60. K ali celo 4:60. K! Tisti Benkovič je to, ki razglasuje v svoji cunji „Posavska straža“ brezobzirni bojkot naprednjakov, akoravno je ta bojkot po postavi prepovedan! Ta Benkovič govori o postavah... No, mi še nimamo njegove slavne „interpelacije“ v rokah, torej tudi ne vemo, kako in ne kak način je naša gal ta brežiški advokat ministre. V kratkem dobimo to „interpelacijo“ in potem bomo našim prijateljem že povedali, kaj vse si upa to človeče. Pravijo, da piše „Stajercu“ nepostavno. Hm, hm! Res ne moremo pomagati, ali naša dolžnost je, da odkrivamo vse nepostavne lumparije prvaško-klerikalne gospode. Ali smo pisali „nepostavno“, ker smo povedali, kaj je uganjal Hešič z otroci, kako je kradel župan v Turškemvrhu, kako si dela Benkovič račune in kako so črnhu aleparili pri volitvah... Ako je to vse nepostavno, zakaj nas pa niso „konfirirali“ in zakaj nas pa ne tožijo? Vemo, zakaj se gre tem ljudem. Ne dopade jim, da jih ne prijemajo z „glace“-rokavicami, da ne govorimo lepo kot nežne „jungferce“, da povemo resnico odkrito in brez ovinkov. Pregrbo jim pišemo. Ali — roko na srce! Kdo drugi je pričel s psokami kakor črni časopisi? Kdo rabi laž in obrekovanje in infamijo v politični borbi, ako ne črni časopisi? Zakaj se je skrtil Benkovičev list za kranjske in „Mir“ za ljubljanske porotnike? Ali piše na celem svetu sploh kakšen list tako poldlo in surovo, tako lažnivo in hinavsko o kakor klerikalne cunje? Brigajte se za-se, črni gospodje! Brigajte se za svoje smeti! Narodite vašim plačanim pisacem, naj si priučijo od nemških listov poštene pisave in — dobro bode za vse! Dokler pa bode s palicami po nas udrihali, toliko časa bijemo s poleni nazaj... Sicer pa se ne jezimo čez Benkovičove komedije. Iz srca mu privoščimo njegove neumnosti, ki jih dela kot poslanec, katerega se ne more za ušesa pred sodnijo privleči. „Dummer August“ grof Sternberg in prismojeni Freal sta dobila tovariša v osebi — Benkoviča. In to nas veselilo.

Prečez „birjo“! Pošteni in splošno spoštovani kmetiski posestnik nam piše te-le vrstice: Približuje se čas toliko zaželjene žetve in že se po farovžih krpajo žaklji za „birjo“. Tako, dragi kmetič! Celo leto si se žejen in lačen

od svita do pozne noči ubijal s tvojimi in živino na polju, trepetal si pred vsakim črnim oblakom, jok in stok tvojih otrok spremljal je „šibo božjo“ — točo, raz prižnice pa si na dan počitka, na dan, ki je posvečen tvojemu trodinemu Bogu, slisal vse drugo, nego božjo besedo. Psovke najrše vrste padale so vso leto po napredno mislečih kmetih, prokleti so bili šestokrat podučni spisi, posebno proklet pa je bil vsak bralec našega domačega kmečkega lista „Stajerca“; ja celo farsko podivjanje je dospelo tako višino, da je dušni pastir celo na smrtni postelji delal razloček med brezposojnimi podrepniki in med poštenimi dostikrat izglednimi naprednjaki. Ob času državno-zborskih volitev stali so z malimi izjemami naši duhovniki na kmetu sovražni strani, niso nam privoščili, da si izberemo pridne krščanske kmete za naše poslance, ne, vsiljevali oziroma tudi vsilili so nam financerje, hofrate, advokate in poželjive, častilakomne pope, akoravno so bili naši kandidatje boljši kristjani nego od žene ločeni hofrat e compagnia bella okoli črne sklade. Sedaj dragi kmečki trpin, pa pride čas, ko pridejo poslanci župnika, gospod kaplan, mežnar, organist, farovski hlapec, farovski pastir in farovška kuharica v žitno „birjo“. Vsa ta druhal kaže zdaj ljubeznjive nosnice, spreminja oči proti nebu, kakor najčistejši svetnik se ti prilizuje z vso farizejsko hinavščino, samo da od tebe izsesa koliko največ mogoče žita in zrnja. V največih slučajih nima ta peklarska banda nobenega postavnega dovoljenja ali vzroka, „birjo“ pobirati; mi vprašamo torej našo javno oblast, gospode orožnike in druge merodajne osebe, zakaj ne aretirajo blagosovljenega berača, ali njegovega trogerja, kakor aretirajo kakega „vandrovca“ ali kako staro onemoglo babico-peklarco? Torej red gospodje, — pred postavo smo vsi enaki. Napredne g. župane in vse naprednjake pa prosimo, naj delajo na to da se ta pijavka našega gospodarstva odstrani. Naznanite vsak slučaj okr. glavarstvu in zahtevajte nujno rešitev; pokličite orožnike in zahtevajte, da napravijo red! Okrajna glavarstva pa nujno prosimo, naj prepovejo uradnim potom to ljudsko izkoriščanje. Kaj je po mestih za vbojo ljudstvo loterija, to je na deželi farovž! V mestu znosijo ubogi trpini vse v loterijo in upajo na ta način pridobiti časno srečo, medtem ko na deželi oče, sin, hčer in mati nosijo in nosijo v farovž, samo da bi postali večno „srečni“. — Kakor on navadno ne dosežejo z loterijo časne sreče, tako tudi ti kmetič ne dosežeš tem potom večne sreče. Loči farja in njegove pristaše od cerkve in od Boga, potem si bo tebi sama pot pokazala. Sam Bog je rekel: daj Bogu, kar je božjega, in cesarju kar je cesarjevega! Pšenica, koruza, predivo, jajca, vino, klobase, svinjina, prašiči, kobile, teleta in krave, katere pobirajo nenasitni popje, niso farji pripravili; torej to ni farsko! Pripravila je vse to tvoja družina s teboj, mož, žena otroci, hlapec, dekla in „taverharji“; tam daj po zmčnosti pravico, plačaj zaostali davek, zavarovalnino, obresti in dolgove, bodi pošten, bogaboječ, stori tvoje cerkvene in posvetne dolžnosti, bodi dober sosed in usmiljen proti revežem, — in zagotovim ti, da dosežeš časno še bolj gotovo pa večno srečo! Najtežji odgovor bodo dajali enkrat oni poželjivi, nenasitni farji, ki celo leto v cerkvi in zunaj nje fehtajo, samo da svoji poželjivosti strežejo, ubogega reveža pa neusmiljeno napodijo, ako jih prosí za dar Božji... Nekateri, posebno premeteni župniki oznanijo, da bo „birja“ za vremenske maše (od sv. Jurja do sv. Mihela vsak petek); drugi pravijo, da je za „sv. hostije“. Toraj za približno 20 tih sv. maš, koje imajo itak dolžnost brati in pa za par kil pšenične moke je „birja“ potem opravičena?! To je naravnost nesramno! Te maše naj se, če jih želite od posameznikov, plačajo; moka naj se vzame na cerkveni račun kakor olje in sveče, beračenje pa se mora nehati! Sramujte se, lako mneži. Vaši podrepniki v državnem zboru vtaknili so vam še le pred nekimi meseci velikomilijono v kravega ljudskega denarja v Vaš nenasitni žakelj! Kaj hočete še sedaj kot berači pred durimi ubo-

gega „oferja“, kaj pred kočo revnega viničarja, kaj pred hišo bolanega delavca, kaj pred hišo manjšega in večjega kmeta, ki ima svojih dovolj za jesti, ne pa da pri njim obzirata še vi! Pri vsaki nedeljski sv. maši se pobira, vsaka sv. maša se mora že po zvišani ceni plačati, (seveda vse je dražje, morajo tudi besede, koje govori namestnik Božji pri daritvi sv. maše — dražje biti) vsaki krst, vsaki pogreb, vsako zvonjenje, in vse moramo plačati istemu, koji ima že itak lepo mesečno plačo, in potem nam pa še pride pod praj kot berač. Proč z vso fehtarijo, proč z vso birjo, proč z farškimi in kaplanovimi obiski, ker tudi oni dostikrat ne pospešujejo blagostanje kmetске hiše, posebno ako imas mlado ženko ali pa nežno hčerko, kje pa bi še birja zares ne bi bila odkupljena! Storitite, da se plača enkrat za vselej.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Roblek in Ježovnik delujeta prav pridno za — prvaško dohtarsko stranko. Vso upanje naprednih kmetov je bilo z druženo na ta dva neklerikalna poslancu. Zdaj pa so kmetje zopet varani, kajti dohtarji prvaške stranke zlorablajo ta dva poslancu v svoje namene. Povedali smo že, da sta interpelirala Roblek in Ježovnik zaradi uradnikov. Zdaj sta interpelirala zopet zaradi „sestavitve senata za osebne zadeve pri c. k. okrožni sodnji v Celju“. To je škandal! Roblek in Ježovnik, — kdo vaju je poslal v državni zbor? Neodvisni napredni kmetje! Vi dva pa zastopata edino interese uradništva in prvaško gonjo dohtarčkov. Konstatiramo pred vso javnostjo sledeče: 1. Roblek in Ježovnik sta izdala svoje volilce, ker sta vstopila v klerikalno-hrvatski klub. — 2. Roblek in Ježovnik sta izdala kmete, ker delujeta edino za uradnike prvaškega mišljenja! — 3. Roblek in Ježovnik ne storita ničesar za gospodarsko zboljšanje svojih volilcev. Mi zahtevamo v imenu pretežne večine volilcev teh obeh poslancer, da se držita, kar sta obljubila in se ne brigata za stvari, ki nas ne bolijo. Pustita Korošcu in njegovim trahantom politiko stranišnih napisov, — vidva pa imata sveto dolžnost, da delata za kmeta. Drugače vaju smelo imenujemo izdajalca ljudstva.

Benkovič na skrivnih potih... Poročali smo svoj čas, kako je fabri iral slavnoznani dr. Benkovič in prijatelj „Štajerčev“ častno občanstvo za sodnika Sittarja, ki zopet na sodnji za Benkovičevo pisarno agitira. Zdaj hodi Benkovič zopet po skrivnih potih. Vsi župani v brežiškem okraju so dobili te dni dvoje pisem, ki sta spisana od itak znanega Agreža in podpisana od novepečenega poslancu dr. Benkoviča. Prvo pismo se glasi doslovno tako-le:

„Brežice, dne 28./6. 1907. Velečenjeni gospod župan! V imenu dobre stvari Vas prosim, da podpisete priloženo vlogo kot župan in pritisnite na njo občinski pečat, ter nemudoma odposljete na c. k. finančno deželno direkcijo v Gradcu. Priporoča se da povzročite poprej v obč. odboru dotičen sklep. Z odličnim spoštovanjem Dr. Ivan Benkovič, državni poslanec.“

Čitatelji že vidijo, da se gre tukaj za „dobro stvar“, to se pravi: za hinavsko, zahrbtno akcijo, ki naj bi veljala potem za „ljudski glas“ in ki naj bi škodovala gotovim ljudem, koristila pa Benkovičevim petolizcem. In res, dotična vloga, ki jo naj bi vsi župani podpisali in finančni direkciji odposlali, se glasi tako-le:

„C. k. finančna deželna direkcija v Gradcu. Podpisana občina zavrača častnikarske napade na gospoda c. k. davkarja Simona Wutt in c. k. davčneega kontrolorja Rupreta Brovet, oba v Brežicah, kot popolnoma neosnovane, spustožeč njiyu nepristransko uradovanje, jima izreka neomejeno zaupanje in odločno protestuje zoper vsaktero spremeneitev narodnega posestnega stanja v statusu davčnih uradnikov v Brežicah, posebno z ozirom na to, da je za 97% slovenskega prebivalstva v brežiškem okraju itak premalo slovensčine popolnoma večjih uradnikov pri navedenemu davčnemu uradu. Občina, dne 28. junija 1907.“

Zdaj se pač razumemo! Gre se za Wutta in Broveta, obadva huda pristaša klerikalne stranke in zagrižena nasprotnik naprednjakov. Benkovič hoče preprečiti, da bi se Brovet kam drugam prestavil, kakor je to baje že določeno. Obenem se hoče preploviti brežiški urad s prvaško-fantičnimi uradniki. Davčni urad v Brežicah ima 6 uradnikov; vsi so slovensčine zmoini, prvi

trije so rojeni Slovenci, ostali pa Nemci. Benkoviča to bode in zato je prišel s to zahrbtno jezuitsko pisarijo. Benkovič hoče direkcijo nalagati in zlorablja v ta namen župane brežiškega okraja. To zahrbtno hujskanje se mora enkrat nehati! Sramotno je, da se poslužujejo naši nasprotniki tako umazanih sredstev. Izpogovorili bomo o celi zadevi še več zanimivega. Kajti čeprav hodi Benkovič po skrivnih potih, vkljub temu ga zasačimo pri vsakem koraku...

O župniku Ilesiču iz Sv. Bolfenga, ki sedi v preiskavi zaradi oskrumbe in napeljavanja h krivi prisegi, nam piše kmet iz Žalca: Ko je bil Ilesič kaplan v Žalcu nugal je tam ednake stvari. S sladkimi obljubami je poklacional opetovano mladoletne deklice k sebi. Neki okroglo 14 let stari deklici, je dajal v svoji sobi v kaplaniji posebni poduk v veronauku. Ali hotel je sedeti vedno na istem stolu kakor deklica in nugal nepopisne burke z otrokom. Končuo so padle starišem dile raz čela in deklica ni smela več — na privatni poduk v kaplaniji. Res čudno je, da je oblast toliko časa trpela počenjanje tega človeka...

Proti ptujski pošti rogovilijo prvaški listi vedno iz novega. Seveda kričijo vedno „v imenu naroda“, čeprav je narod popolnoma zadovoljen s pošto, in hujska le par pobalinov. Glavni prvaški rogovileži na pošti so neki Škerbešek iz Hajdine, neki učitelj, ki pride pijan kot kanon na pošto in minoritski mežnar, o katerem govori ves Ptuj, da ni v glavi posebno jasen. Jezijo se ti ljudje, da je bil prvaški Zemljak prestavljen. In s strupenimi napadi hujskajo potem v svojih cunjah. Enkrat se zna enemu teh hujskačev že kaj pripetiti, na kar bode pomnil!

„Koštrun-birt“ Gajšek v Poljčanah se je raztogotil in nas opoval v „Fihposu“. Žal da nimamo v tej številki prostora, da bi mu primerno odgovorili. Ali storili bomo to prihodnjič in povedali, kako je „deloval“ Gajšek „za vero“ pri vlakih v Marija Celje, „za dom“ pri kupčiji z živino in „za cesarja“ z goljufijo s crkjeno živino. Torej pripravite se, „koštrun-birt“, prihodnjič slišite resnico!

O učiteljsko-farškem škandalu v Žujsmu smo dobili dopis, katerega objavimo zaradi pomanjkanja prostora šele prihodnjič. Omenimo pa že danes, da je visel v Žujsmu zopet plakat, ki je označil pikantne afere učiteljic in Šebatovega Tončeta. Prihodnjič več!

Kje je ostal „očenaš“? Vsak kristijan dobro ve, da je učil Kristus „očenaš“ in je te tedaj najprva molitev. Iz mariborske okolice pa nam piše kmet-poštenjak: V Magdalenski fari Maribori so vslužbeni 4 duhovniki. Dve leti že obiskujem to cerkev, ali doslej še nisem čul moliti le enega očenaša. Pri vsaki maši se molli 4 „očenečene Marije“, očenaša pa ni slišati. Istotako je v podružnici pri sv. Frančišku. Tam se bere letno 120 maš, ali nobenega očenaša ni slišati. Ali so postali sedanj duhovniki „prenobel“, da bi molili tisto, kar je učil sin nacarenskega mizarja, ki je bil obenem — božji sin?!

Zopet prvaška štacuna na bobnu. Komaj so zaprli slavno štacuno v „Narodnem Domu“ v Celju Karol Vanič in že se poroča o novem konkurzu. Prvaška štacuna Milana Hočevar je prišla v konkurz in je baje 150 upnikov.

Okrajni zastop v Rogatcu. Na mesto pokojnega člana g. Franc Horvatha je bil izvoljen v okrajni zastop dne 4. t. m. g. direktor Pürker iz Kostrivnice.

Letni živinski sejmi na Štajerskem. Dne 20. julija v Peggavu, okr. Frohnleiten; v Arvežih**; v Vitanju**; okr. Konjice; v Loku**; okr. Šmarje pri Jelšah; v Waltersdorfu**, okr. Hartberg; o Wenigzellu, okr. Vorau; pri Sv. Marjeti na Pesnici**, okr. Maribor; pri Sv. Marjeti na Dravskem polju*, okr. Maribor; v Brežicah (svinjski sejem); pri Sv. Marjeti**, okr. Gleisdorf. Dne 22. julija v Oberortu, okr. Bruck; pri Sv. Heleni, okr. Šmarje pri Jelšah; v Ivnicah**; v Gross-Steinbachu, okr. Fürstenfeld; v Köflachu**, okr. Voitsberg; pri Sv. Magdaleni, okr. Hartberg; pri Sv. Juriju*, okr. Judenburg; v Unzmarktju, okr. Judenburg; na Malih Rodnah,

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.

okr. Rogatec; v Wildonu**; pri St. Lambrechtu okr. Neumarkt; v Oberwölzu**. Dne 23. julija Ormožu (svinjski sejem); v Müllnu*, okr. Neumarkt. Dne 24. julija v Pöllavnu*, okr. Neumarkt. Na Ptuj (sejem ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozeje; v Götzendorfu**, okr. Oberkrain; v Mariboru*. Dne 25. julija v Turnavu, okr. Afenz; v Gornjem gradu**, v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Lankowitzu, okr. Voitsberg; v Ligistu**, okr. Voitsberg; na Keinalpi**, okr. Frohnleiten; v Friedbergu; v Kaindorfu**, okr. Hartberg; pri Sv. Jakobu v gozdu, okr. Vorau; v Ljubanu (Gor. Štaj.); na Lazniku, okr. Rottenmann; v Slovenski Bistrici**; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu*; pri Sv. Katarini na Ottnecku**, okr. Weiz; Sv. Vrbanu**, okr. Ptuj; v Čermažišah**, okr. Rogatec; v Kozejm**; v Lipnici**.

Prihodnji Ožbaldov sejem v Ptuj ki je obenem letni sejem in sejem s konji, živino ter lesom, se vrši na ponedlek 5. avgusta t. l. Vsled tega odpade prvi mesečni živinski sejem dne 7. avgusta in se vrši isti dan svinjski sejem.

Svinjski sejmi v Ptuj se vršijo dne 24. in 31. julija.

Sejem z žrebetami. Novi veliki sejem z žrebetami v Ptuj se vrši sledeče dni: 4. in 18. septembra, 2. in 16. oktobra, odnosno tudi 6. in 25. novembra tega leta. Žrebeta, ki se jih pripelje na ta sejem, so oproščeni plačila milnice (Maut) in štantnine (Standrecht). Opozorjamo posestnike na te velevažne sejme!

Prodaja „Štajerca“ v Radgoni. G. Semlitsch v Radgoni je pričel z razprodajo našega lista. Isti sprejema tudi inzerate kakor naročnina. Priporočamo to trgovino najtopleje!

Izpred porote v Celju. 10. julija se je imela zagovarjati 29 letna Helena Mencinger iz Turškega vrha zaradi detomora. Porodila je 11. maja v nekem gozdu otroka ter ga takoj s čevlji umorila. Potem je mrliča na nekem dvorišču zagrebla. Obtoženka je vse priznala. Vkljub temu so porotniki stavljeno vprašanje zanikali in je bila Mencinger oproščena. — Pisar Franc Skaza iz Šmarja pri Jelšah je dolgo časa sleparil v službi. Vzel je namreč iz aktov koleke in jih prodajal, denar pa zapil. Mladenič je pri sodnji vse priznal. Vkljub temu pa so porotniki vprašanje zanikali in je bil Skaza vsled tega oproščen. — Dne 9. t. m. sta se imela zagovarjati delavca Janez Klainošek in Franc Sevir iz Vredrežja. Fantje so se sprli 15. aprila v gostilni g. Gobec v Ponikvi. Obtoženca sta potem napadla nekega Kresnika s poleni in ga ubila. Obsojena sta bila vsak na 15 mesecev težke ječe.

Strake in kokoši. Janez Hanžel zidar in njegova žena Marija, krčmarica v Spodnji Hajdini, imata zelo rada pečene piščance. Krada sta kakor strake, — kradla kokoši, da je bilo veselje. Dne 29. marca sta ukradla 12 kokoši in 1 petelina, 28. marca 4 kokoši, 30. marca več orodja in isto noč 4 kokoši. Parček bode sedel 3 mesece v ječi.

Utonil je pretekli ponedlek v Ptuj neki pionir. Imeli so vaje in revež je padel v vodo ter se ni mogel več rešiti. Malo več pažnje bi bilo pač treba pri teh vajah. Človek je vendar vedno človek, tudi kadar nosi — vojaško enkrpe.

Strela je udarila v Pirichovo hišo na Majškem vrhu v Halozah. Užgala k sreči ni, pa pa je hišo poškodovala.

Ogenj. 9. t. je udarila strela v klet posestnika Vtičana iz ormuške okolice. Poslopje in več vina ter sodov je pogorelo. — 8. t. je udarila strela v hišo posestnika Hovnikarja v Gaberju pri Šoštanju. Hiša je pogorela. Posestnik je obenem rudar in dela zdaj na Pruskem.

Otrok zgorel. V sv. Krištofu pri Laškem se je igrala 8 letna Marija Golub z užigalnicami. Pri temu se je vnel ogenj, otrok pa je pridobil take rane, da je čez par dni umrl.

Iz Koroškega.

Ljubljanski „Mir“ odgovarja na znano poili način na našo vprašanje glede političnega nastaranja orglarja in poslancu Grafenauerja. Na vse te duhovniške psovke, ki odkrivajo le moralničn i b a n k e r o t opijanjenega in podirjenega političnega farštra na Koroškem, — n a b o d e m o o d g o v a r j a l i, d o k l e r s e s k r i v t o „glasilo koroških Slovencev“ za krajnske klerikalne porotnike. Kar pišejo notorični lažniki

in ob...
to na...
„Mir“...
Torej...
čudno...
vstopi...
res te...
veseli...
in pos...
dati j...
ranju...
temve...
fenaue...
in p...
druga...
in mr...
2...
se zag...
polka...
nemšk...
Oj ti...
„proti...
je Av...
v prej...
„patri...
„narej...
kom i...
za lan...
do src...
„j...
lite ve...
in bal...
boj n...
nišk...
treba...
pečjo...
klami...
Pome...
I...
napad...
Naštel...
sledeč...
ne po...
tako j...
o svo...
so plo...
vorna...
Z...
med...
hujska...
vulgo...
seveda...
je žali...
je me...
60 K...
znesku...
vsem...
H...
kem p...
skači...
postal...
Ehrlic...
kem t...
kakor...
deveta...
hujska...
P...
lovcu...
je bil...
je ime...
akega...
bil dr...
vršila...
Höfbar...
čas ob...
„farja...
in je...
Q...
je sta...
večneg...
Jeseni...
okrene...
vozov...
pa se...
obljub...
njegov...
alanci...
D...
ki je...
15.000...
G...
Otrok

...kraljevalci ter njih plačani „tintenkuliji“, ...nasti hladne. Pribijemo le, da trdi ...da Grafenauer ni v nobenem klubu. ...je divjak! Dobro, veseli nas to. Sicer je ...da so pisali vsi slovenski listi, da je ...Grafenauer v „jugoslovanski“ klub. Ako ...tega oficijelno ni storil, potem nas to le ...Šs bolj pa bi nas veselilo, ako bi orglar ...poslanec enkrat označil svoj program. Pove- ...je treba, kakšni stranki, kakšnemu nazi- ...ni nunenju pripada! Pa ne s psovkami, ...z resnimi besedami. Klerikalec ni Gra- ...ner, kajti drugače bi šel in poljubil pokorno ...pomižno Šašteršiču roko. Liberallec ni, ...ga bi se vsedel poleg Hribarja. Krop ni ...arša voda tudi ni. Kaj si torej, Grafenauer? ...Zaradi nemške veselice v Sp. Dravogradu ...zagajajo prvaški listi v godbo c. in k. peš- ...ka div. 17 iz Celovca, čes da je igrala „vse- ...nika, naravnost protiaavstrijske“ pesni... ...v nemščiničnost! „Wacht am Rhein“ je torej ...avstrijskaja“ pesen. Zakaj? Ali zato, ker ...krova je leta in leta z Nemčijo in Italijo ...potrebni trozvezi?... Sicer pa je ves ta ...strofčni rumel“ prvaških časnikov malo ...jejen“, komedijantovski, hinavski. Vam prva- ...in klerikalec je za Avstrijo toliko, kakor ...nški eneg. Saj ste vendar panslavisti ...ca. Saj sanjate vendar o novi „Iliriji“, ...jugoslovanski državi!“ Saj si že- ...vendar z družnje s srbskimi kraljemorilci ...alkantskimi banditi! Saj je vendar ves vaš ...naperjen v uresničenje večne duhov- ...te nadvlade! „Patriotje“ ste, — kadar ...denuncirati nemškega sosedu. Za ...to doma pa se požvižgate na Avstrijo in de- ...nirate v avstrijske, izdajalske besede. ...sajate pred lastnimi durmi!

Duhovniška izobrazba. V zadnjem „Š Miru“ ...selski duhovnik tamošnjega učitelja. ...deli amo v dotičnem prav katoliškem članku ...bebe psovke: „norec“, „šolmašter“, „ga pes ...povoha“, „nemčur“, „pob“, itd. Prosimo, ...ko piše rimsko-katoliški duhovnik ...vremu bližnemu! Einspieler in Podgorc, to ...glodovi vajnega dela! Zato sta vidva odgo- ...ra za tako podivjanost.

Zopet obsojeni klerikalec. V Labudu je bil ...bil zadnji volitvami najboljši agitator za ...kriška kaplana Walcharja neki Jos. Krusch, ...Baumgartner. Mož je pri svoji agitaciji ...reda lagal, da se je kar kadilo. Med drugim ...kobil tudi posestnico Katerino Hamusch. Zato ...moral pred sodnijo za odpuščenje prositi, ...K društvu „Südmark“ in sodnijske troške v ...roku 98 K 36 h plačati. Tako naj se zgodi ...na črni lažnivcem!

Hujskaci — avanzirajo! Razmere na Koroš- ...na postajajo vedno bolj čudne. Največji huj- ...ni prihajajo naprej in avanzirajo. Zdaj je ...kralj znani prvaški duhovnik dr. Lambert ...kriške knezoškofijski dvorni kaplan. Na Koroš- ...na bodo razmere kmalu tako daleč dozorele, ...kara na Štajerskem. Vera postaja duhovščini ...kriška briga, glavna stvar pa ji je politično ...kriškane.

Prizivne razprave. Prizivno sodišče v Ce- ...lovcu je razpravljalo te dni o sodbi, s katero ...bil obsojen dr. Messiner na 50 K globe, ker ...imenoval farški „Josefverein“ za „nekrščan- ...koga“. Sodišče je razveljavilo prvo sodbo in je ...dr. Messiner tedaj oproščeno. Isti dan se je ...kriška razprava o prizivu urednika g. Maier ...kriška od „Landeszeitung“. Urednik je bil svoj ...bil obsojen, ker je imenoval župnika Snediča ...kriška. Tudi to sodbo je sodišče razveljavilo ...kriška je bil Maier-Höffern oproščeno.

Od koroških železnic. Poslanec Dobernig ...stavil te dni na ministra vprašanje glede ...kriškega pomanjkanja vozov na železnici Celovec ...kriške. Res je potrebno, da se tu nekaj ...kriške. Izletnikov v Rožno dolino je vedno več, ...kriška pa vedno premalo. — Poslanec Nagele ...kriška se že zavzema za železnico, za katero je ...kriška bil delovati in ki bi bila v veliko korist ...kriškemu okraju. Tako delujejo napredni po- ...kriška Grafenauer pa — se blamira!

Dobrotnik. V Celovcu je umrl baron Seenus, ...kriška je zapustil nemškemu šolskemu društvu ...kriška 100 K.

Gad je pičil neko deklico v občini Smerče. ...kriška se nabaja v smrtni nevarnosti.

Z nožem je obsuval svojo nekdanjo ljubico, neko kelnerico pri Lesjaku v Porečah, njen čestilec. Bik je umoril 64 letnega hlapca Tomaža Zwischenberger iz občine Lipa. Nevihta v Labudu. 6. julija m. je divjala v Labudu nevihta. Posestniku A. Koplecku je ubila strela 2 in pol letnega konja in ima mož 500 K škode. Bolnik zdravnika ugriznil. V Beljaku je ugriznil neki bolnik dr. Hocka, ko ga je ta ravno operiral. Dr. Hock je valed tega težko obolel. Strela je ubila na beljaški alpi (Villacher-Alpe) 4 konje. Škode je nad 2.400 kron. Po svetu. Fabrika zrušila se je v Filadelfiji. 40 oseb je bilo ubitih. Nesreča v cerkvi. V neki občini na Toskanskem so blagoslovili nove zvonove. Ali komaj so pričeli zvoniti, ko so novi zvonovi doli padli in ubili več oseb. 6 oseb strela ubila. V Nemet-Szent-Petru na Ogrskem je zbežalo pri nevihti 6 oseb v neko kočo. Strela je udarila v kočo in ubila vseh 6 oseb. Človeška beštija. V Lrovu (Galicija) je zvezala krčmarica Sarah Spitzer svojo 6 letno hčerko in ji vlivala vroče olje tako dolgo v usta, dokler ni nesrečni otrok umrl. Kuga v Indiji je velikanska. V prvih 3 mesecih tega leta je obolelo nad 500.000 oseb na kugi. Od oktobra 1896 do konca 1. 1900 je umrlo v Indiji čez 403.700 oseb na kugi, od 1. 1900 do 1905 pa čez 3 milijone oseb. To so grozne številke.

Za dom in družino.

Tobakove konce (po domače „čike“) treba nabirati. Tobakov sok ali prah je namreč izborno sredstvo proti malemu mrčesju v vrstu. Konce treba posušiti.

Gospodarske.

Poročilo o ptujskem sejmu. (Sejem s konji, živino in svinjami dne 17. julija 1907.) Vkljub deževnemu vremenu je bilo prignanih 222 konj, 1.195 komadov goveje živine in 685 svinj. Trgovina je bila pri malo zvišanih cenah zelo živahna in se je skoraj vse prodalo.

gorje hiši, ki ima zapravljivo gospodinjstvo. Na „Brinjevem vrhu“ gospodari Tone Brbinc, mož najboljših starosti. Tonetovo posestvo je bilo še pred petimi leti, ko je umrla Tonetova mati Kata, eno najlepših v vasi. Niti krajcarja dolga ni bilo na njem, da, še celo nekoliko razposojenega denarja je imel Tone med sosedu. Danes pa je Tonetovo premoženje zadolženo, tako zadolženo, da se oglasi dan na dan beričev boben na dvorišču. Vsi ljudje v vasi se čudijo, kako je moglo priti to tako hitro. Saj ni Tone ne pijanec, ne igralec niti se ne oblači gosposko, niti ne hodi po nepotrebnem z doma. Priden pa je bil tudi Tone, kakor prava mravlja. Pa tudi ni Tone kak nazadnjak, kakor jih je v vasi celo število, ne, on čita kmetijske liste in knjige, kedarkoli mu dopušča prosti čas in se tudi ravna po tem, kar bere. In vendar gre njegovo gospodarstvo tako naglo rakovo pot. Vprašajte zakaj? Pa vam povemo. Tone Brbinc iznad „Brinjevega vrha“ bil je priden gospodar, toda bil je preveč popustljiv nasproti svoji ljubi ženi Urši. Urša, Tonetova žena, to vam je bila prava vaška pošta. O najmanjšem dogodku, ki se je vršil v vasi, znala je praviči Uršo na dolgo in široko. Kakor po brzjavi seznavala se je v kratkem ne samo v spodnji, marveč tudi v gornji vasi, vse o čemur je dobila Urša sporočilo. Prav zato so jo najbrže imenovali tudi s pridevkom „Telegraf“. Urša je vedela včasih tudi za take dogodke, kateri se niso nikdar vršili. Na „Brinjevem vrhu“ bilo je nekako zbirališče vseh radovednih žena iz vasi. Posebno pogosto ma si videl tu Nežo Klepetaco. Dasi je včasih Tone zarentačil na to ali ono babišče, ki mu je brez posebnega posla prihajalo v hišo, vendar ni to mnogo pomagalo. Pa je prišlo, ko se je prepričalo, da je Tone z doma. Kako bi pa ne prišle uboge ženice h dobri Urši, ki jih je tako rada postregla s kofetom, samo da se je zamogla do dobrega nagovoriti. „Sedite botra,

sedite, da vam skuham malo kofe.“ „E saj ni čreba botra ne. Pa naj bo no, ker ste tako dobra.“ „Malka, teči brž po dva kila cukra v štacuno. Reci naj zapišejo, bomo že plačali. Eh, saj tudi kofeta je več malo; vzemi tudi en kilo kofe. Reci, naj dajo onega dobrega in ne takih smeti, kakor zadnjikrat.“ Tako se je navadno začel pogovor na „Brinjevem vrhu“, ko je prišla Neža v poseto, nadaljeval pa se je, dokler se niso zašlišali gospodarjevi klici na dvorišču. Mlada Malka pa je tekala v štacuno, kjer je dobila vedno zavitek bonbončkov. Sedaj je prinesla kofe in sladkor, potem je tekla po štruce belega kruha, potem po cikorijski, riž itd. Urša pa je kuhala svojim prijateljicam — vaškim klepetuljam. Da ni šlo radi tega na „Brinjevem vrhu“ vse v najboljšem redu si lahko mislimo. Ne samo, da je Urša možovo premoženje preveč delila med svoje prijateljice, marveč s svojim klepetanjem zanemarjala je tudi gospodinjstvo opravila. Po smrti Tonetove matere bila sta nered in nesnaga na „Brinjevem vrhu“ tako rekoč doma. „Jaz ne morem vsemu kaj“, izgovarjala se je Urša vedno nasproti Tonetu. Kolikokrat je moral požirati Tone slino, mesto na pol kuhane večerje, katero je Urša po dokončani „avdijencah“ v naglici napravila. Lačni prešiči cvlili so včasih tako, da jih je bilo slišati celo na drugi konec vasi, ker jih je Urša v svojih „dialogih“ popolnoma pozabila. Samo včasih so bili zadovoljni s svojo gospodinjto. To je bilo večinoma taktat, ko je šel gospodar bolj daleč z doma in se je Urša nadjala, da ga ne bo tako brž domu. V takem slučaju si je mislila Urša: kaj se bom trudila s kuhanjem, pa je tekla v podstrežje ter zajela s košem precej globoko v kup turščice, katero je vrgla v prešičje korito. „Saj Tone ne bo znal za to“, si je pri tem mislila. Tudi kokoši, njene prijateljice, so morale včasih brez večerje spat. Povdarjamo pa, samo včasih, ko je imela Urša posebno važno razpravo. No, Urša se je pa s to nemarnostjo sama kaznovala, ker ni dobila naslednji dan v kurniku toliko jajc, kakor po navadi. In to je ona tako rada cvrla, oh tako rada! Zato pa ni štedila pri kokoših ne s turščico, ne z ajdo, ne s ovosom, ne s pšenico. Kar po poln lonec zrnja je vrgla na dvorišče. Seveda so pozobali večino tega zrnja vrabci, katerih je bilo na „Brinjevem vrhu“ velika čreda. Njim ni bilo treba tu ne orati, ne sejati a želi so vseeno. Zato je bil okoli „Brinjevega vrha“ pravi živ žav. Urša je bila, od kar je prevzela ona gospodinjstvo, kakor pravimo, „odprta“ žena. Vse bi rada razdala. Ne samo vaše klepetulje, marveč tudi drugi ljudje so jo radi obiskovali. Kedar so prišle ciganke v vas, tekle so naprej h Urši pogledat. Vselej so dobile precejšen kos slanine. Posebno one, ki so znale boljše lagati, niso šle praznih rok z „Brinjevega vrha“. Lončarji so tudi mnogo zaslužili pri Urši. Rajši nego v denarju plačevala je Urša lonce in sklede, katerih je jako mnogo razbila, v naravi z ječmenom, s fižolom ali s pšenico. Lonc velja toliko, kakor ječmen, s katerim ga napolniš. Čim več lonc, več zrnja treba. Proti temu, da je bila nasproti beračem radodarna, nočemo nič reči, ker so ti ljudje navadno potrebni. Tone Brbinc ni bil z gospodinjstvom svoje žene kaj zadovoljen. To ji je dal večkrat s prijazno besedo tudi razumeti in večkrat se je namenil, da bo nastopil bolj ojestro, toda njegovo jezo je vedno premagala ljubezen do svoje žene. Še celo takrat, ko mu je prinesel štacunar dolgi račun o kavi, sladkorju in drugih štacunarskih rečeh, ni rekel ženi drugega, kakor „kam si za božjo voljo dela toliko reči! Saj ni bilo prej, dokler je živela mati, nikdar kaj takega!“ Urša je pričakovala daljšo pridigo, zato je bila zadovoljna, da se je izklopala iz zadrege na tako priprost način. To ji je dalo tudi pogum, da so postajali računi od časa do časa večji. Tone Brbinc prideloval je sicer precej žita, prodal pa ga ni niti zrna. Še pred veliko nočjo pa je moral kupovati moko. Temu se ne smemo čuditi, če pomislimo, da je razpolagala Urša v podstrežju. Celo zabelo, katera je za časa matere vedno dočakala nove kolone, je pričela Urša že poleti jemati v štacuni na kredit. Prodati ni mogel Tone nič drugega, nego nekoliko vina. Ker je imel dve molzni kravi, bi se dalo včasih kaj masla spraviti v denar, toda večina mleka porabila se je za kofe